

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Joxe Ramon Aranburu Ugartemendia

*Alkiza,
Gipuzkoa
(1941-2018)*

Aurkibidea

Biografia

Alkizan jaioa, Urruzola baserrian. Bai aita eta bai ama Alkizakoak zituen (aita jaiotetxe berekoa). Aita herriko alkate izana zen gerra aurretik, nazionalisten aldetik. Joxe Ramon jaio baino lehenagoko kontuak izan arren, sarri entzun izan ditu etxean orduko gora-beherei buruzko kontuak, aita eta garaiko herriko erretorea mendian ezkutatuta ibili baitziren. Senideetan gazteena izan arren, gerra ondorena errotan lanean pasatu zuen. Etxe ondoan zuten errota, eta ehotzea debekatuta zegoen garaian ere, gau eta egun izaten zuten martxan. Basoan ere lana izaten zen, alkizarrak ikatza saltzetik bizi baitziren. Udazkenean egurra prestatu eta negua txondor artean pasatzen zuten, gurdia etxola bihurtu, eta txondor bakoitzeko zortzi egun eta zortzi gau zaintza lanetan pasatuz. Han egindako ikatza Tolosara saltzen zuten Urruzolakoek, Gorrotxategi dendako jabeei, hain zuzen. Etxetik kanpora ezkondu bazen ere, anaia zaharrenak jaiotetxea hutsik utzi zuenean bertara itzuli zen. Kamioilari aritu izan da urte askoan, erretiroa hartu arte.

Zintak

ALK-005

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Artetxe, Miren
- **Data:** 2010-04-21
- **Iraupena:** 117 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Arteaga, Karmele

Pasarteak

1. Ezkondu ondoren baserrira bizitzera bueltatu zen

- **Erref:** ALK-005/002
- **Iraupena:** 0:02:09. **Hasi:** 00:01:14. **Bukatu:** 00:03:23
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:

Zortzi senideetan gazteena da. Anai zaharrena etxera ezkondu zen baina gero utzi egin zuen. Joxe Ramonek orduan baserrira itzultzea erabaki zuen. Dena konpondu behar izan zuten, bidea egin, etxea berritu,...

2. Gerra ondoren errotara jende asko etortzen zitzaien

- **Erref:** ALK-005/003
- **Iraupena:** 0:02:19. **Hasi:** 00:03:23. **Bukatu:** 00:05:42
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura

Laburpena:

Urruzola baserriak garai batean bi bizitza zituen. Zortzi senideak, gurasoak eta aiton amonak bizi ziren etxean. Joxe Ramonen aita basoan ibiltzen zen eta gerra denboran errota jarri zuten. Errotan lana handia egin zuten estraperloaren garaian. Errezil eta Azpeititik ere etortzen zitzaizkien irina bila. Guardia Zibilak etortzen zirenean amak jana ematen zien eta horrela ez zioten errotari kasurik egiten. Errota gau eta egun, jai eta aste irekita zeukaten.

3. Mutil koskorra zenean Irurara joaten zen gaez irina eramatera

- **Erref:** ALK-005/004
- **Iraupena:** 0:02:54. **Hasi:** 00:05:42. **Bukatu:** 00:08:36
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura

Laburpena:

<p>Anaiarekin gauez Irurara joaten ziren irina eramatera. Enkargua egin ondoren etxera itzultzen ziren. Iruran Tapia familiakoei eramaten zien irina. Ez zuten beldurrik pasatzen. Oso maiz egiten zuten bidaia hori. Mutil koskorra zenean, egunez makilak egiten ibiltzen zen, gauean irina eramatera joaten zirenean babesteko.</p>

4. Etxean morroia urte askotan; esnea Asteasura eramaten zuten

- **Erref:** ALK-005/005
- **Iraupena:** 0:02:40. **Hasi:** 00:08:36. **Bukatu:** 00:11:16
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría
- Baserría » Baserriko lanak
- Baserría » Baserriko lanak » Herrira saltzera, eroatera
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak

Laburpena:

Umetan ere etxean lana egin behar izaten zen. Etxean urte askotan morroia izan zuten. Morroi hura beranduago Lasartera joan zen lanera eta lan istripu batean hil zen. Alkizan esnea biltzen zuten eta arrebak Asteasura eramaten zuen, hango esnezaleari entregatzeko eta hark Donostian saltzen zuen.

5. Eskolako oroitzapenak

- **Erref:** ALK-005/006
- **Iraupena:** 0:04:20. **Hasi:** 00:11:16. **Bukatu:** 00:15:36
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:

<p>Urruzolatik Alkizako plazara azkar joaten ziren. Eskola plazan zegoen. Joxe Ramon eskolara beste bi senideekin joaten zen. Maisua Nafarroakoa zen eta maistra Lesakakoa. Mutilak behean egoten ziren eta neskak goian. Eskola sartzekoan Cara al Sol abestu behar zuten. Maisua oso frankista zen. Oso gogorra zen. Maisuaren seme alabak ere eskolara joaten ziren. Maisua eta bere emaztearen izenak gogoan ditu. Erregelarekin nola jotzen zituen kontatzen du. Orduko umeak oraingoak baino gogorrak ziren. Eskolako sua egiteko egurra bizkarrean eramaten zuten etxetik</p>

6. Aita gordeta egon zen gerra garaian

- **Erref:** ALK-005/008
- **Iraupena:** 0:00:37. **Hasi:** 00:17:00. **Bukatu:** 00:17:37
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra

Laburpena:

Joxe Ramonen aita gerra aurretik alkate izan zen; gerra garaian, ordea, alde egin behar izan zuen, nazionalista zelako. Bi edo hiru aldiz etxera bila etorri zitzaizkion.

7. Gerra garaian aita mendian gordeta ibili zen

- **Erref:** ALK-005/010
- **Iraupena:** 0:01:33. **Hasi:** 00:17:50. **Bukatu:** 00:19:23
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra

Laburpena:

Joxe Ramonen aita gerra aurretik alkatea izan zen eta gerra garaian alde egin behar izan zuen, nazionalista zelako. Egunez mendian gordeta egoten zen eta gauz etxera itzultzen zen. Erreketeak bila etortzen ziren. Herriko erretorea ere aitarekin ezkutuan ibili zen.

8. 12 urterekin hasi eskolan

- **Erref:** ALK-005/014
- **Iraupena:** 0:01:48. **Hasi:** 00:24:01. **Bukatu:** 00:25:49
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza

Laburpena:

<p>Eskolara gogo txarrez joaten ziren. Joxe Ramonek gehiena gau-eskolan ikasi zuen. 12 urte zituela hasi zen eskolan, eta 14 urterekin utzi zuen. 12 urte arte etxean lanean ibili zen. Egun erditan ez ziren joaten etxean lana zegoelako.</p>

9. Telefono bezala erabiltzen zuten zakurra

- **Erref:** ALK-005/016
- **Iraupena:** 0:02:15. **Hasi:** 00:27:02. **Bukatu:** 00:29:17
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak
- Baserría » Baserriko lanak » Baserriko animaliak

Laburpena:

Etxean Txiki izeneko zakurra zeukaten eta haren koilarean mezuak idazten

zituzten errotakoekin komunikatzeko. Zakur hura norbaitek pozoituta hil zen. Zakurra zen garai hartako telefonoa.

10. Igande arratsaldeetako denbora-pasak

- **Erref:** ALK-005/018
- **Iraupena:** 0:01:44. **Hasi:** 00:30:56. **Bukatu:** 00:32:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak

Laburpena:

<p>Igande arratsaldeak kablean egurra jaisten pasatzen zituzten. Herniotik Asteasura zihoan kablea ikusi ondoren, antzeko jokoak asmatu zuten. Txabolak egiten ere ibiltzen ziren; idiak askatu eta belarretara eramaten ere bai.</p>

11. Gazteen bizimodua asko aldatu da, okerrera Joxe Ramonen ustez behintzat

- **Erref:** ALK-005/019
- **Iraupena:** 0:01:27. **Hasi:** 00:32:40. **Bukatu:** 00:34:07
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Beste toki batzuetara jaietara
- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak
- Iritziak » Bizitzarekiko ikuspegia

Laburpena:

Asteasuko festak San Pedrotan izaten ziren eta iluntzerako etxera joan behar izaten zuten. Orain berriz ez dago giro onik, oraingo gaztediak diru gehiegi dauka eta horrek galdu egin du.

12. Janari bereziak herriko festetan

- **Erref:** ALK-005/020
- **Iraupena:** 0:01:48. **Hasi:** 00:34:07. **Bukatu:** 00:35:55
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak
- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak

Laburpena:

Lehen zorientsuago zirela iruditzen zaio. Herriko festak etorri zain egoten ziren. Garbantzuak eta oilasko errea izaten zituzten egun hartan. Moskatela ere edaten zuten. Izozki saltzailea nola etortzen zen gogoratzen du.

13. Janaria ez zaie inoiz faltatu

- **Erref:** ALK-005/021

- **Iraupena:** 0:01:25. **Hasi:** 00:35:55. **Bukatu:** 00:37:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:

Gaztaina asko izaten zuten eta amak gaztainak eta ikatza saltzera eramaten zituen eta irabazitakoarekin etxerako janaria erosten zuen. Janaririk ez zaie inoiz falta izan.

14. Gizartearen eta elizaren aldaketak

- **Erref:** ALK-005/022
- **Iraupena:** 0:03:40. **Hasi:** 00:37:20. **Bukatu:** 00:41:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa
- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Elizaren indarra
- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak
- Iritziak » Bizitzarekiko ikuspegia

Laburpena:

Gaur egungo gazteek pena zergatik ematen dioten azaltzen du. Lehen jendea sanoagoa zen. Lehen elizari garrantzia gehiago ematen zitzaion baina zentzu horretan aldaketa hoberako izan da. Behin Aiako elkarte batean gertatutakoa kontatzen du; apaizak federik ez zuela aitortu zueneko.

15. Txerriaren puska hoberena apaizarentzat

- **Erref:** ALK-005/028
- **Iraupena:** 0:01:34. **Hasi:** 00:52:04. **Bukatu:** 00:53:38
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Elizarekin lotutako pertsonak
- Baserria » Baserriko lanak » Abere-hiltzea

Laburpena:

<p>Alkizan hiru apaiz ezagutu zituen batera. Txerria hiltzen zenean, puska hoberenak apaizari ematen zitzaizkion. Halakoetan esaten zirenak kontatzen ditu.</p>

16. Txerria partitzerakoan "odolkiak ordainetan"

- **Erref:** ALK-005/029
- **Iraupena:** 0:02:00. **Hasi:** 00:53:38. **Bukatu:** 00:55:38
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Polizia
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

- Baserria » Baserriko lanak » Abere-hiltzea
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Esaerak

Laburpena:

<p>"Odolkiak ordainetan" esamoldea etxe guztietan erabiltzen zuten. Txerria hildakoan gehiena partitzeko izaten zen. Txerria non hiltzen zuten gogoratzen du. Lan horretarako harakina etortzen zen. Guardia Zibilek beraien etxea maite zuten bertan janaria ematen zitzaielako.</p>

17. Auzolana derrigorrezkoa zen

- **Erref:** ALK-005/033
- **Iraupena:** 0:01:30. **Hasi:** 01:01:19. **Bukatu:** 01:02:49
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

<p>Garai batean auzolana derrigorrezkoa izaten zen. Beste lanak bakoitzak etxeokarekin egiten zituzten.</p>

18. Gaztainak bildu eta saldu egiten zituzten

- **Erref:** ALK-005/034
- **Iraupena:** 0:03:16. **Hasi:** 01:02:49. **Bukatu:** 01:06:05
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria
- Baserria » Baserriko lanak
- Baserria » Baserriko lanak » Mendiaren aprobetxamendua
- Baserria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, erostera
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:

Diru sarrera bakarrak ikatza eta gaztainak saltzetik lortzen zuten. Gaztainak korkoxa eta guzti biltzen zituzten. Horretarako erabiltzen zituzten tresnak eta prozesua deskribatzen ditu. Gaztaina txarrak, zildokak- zilikak, abereentzat gordetzen zituzten.

19. Gaztaina kilo bi errealetan saltzen zuten

- **Erref:** ALK-005/035
- **Iraupena:** 0:01:07. **Hasi:** 01:06:05. **Bukatu:** 01:07:12
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria
- Baserria » Baserriko lanak
- Baserria » Baserriko lanak » Mendiaren aprobetxamendua
- Baserria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, erostera
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:

Gaztaina kiloa bi errealetan saltzen zuten. Diru harekin txitxarroak edo sardina zaharrak erosten zituzten. Gaur pinudiak diren terreno guztiak garai hartan gaztainak ziren.

20. Gaztainak lapurtzen zizkien

- **Erref:** ALK-005/037
- **Iraupena:** 0:01:24. **Hasi:** 01:07:36. **Bukatu:** 01:09:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria
- Baserria » Baserriko lanak » Mendiaren aprobetxamendua

Laburpena:

Gaztainak lapurtzera ere etortzen zitzaizkien. Orain ere kaleko jendea etortzen da lapurretara. Lurrera eroritakoak bakarrik lapurtzen zituzten.

21. Maizterrek errenta Santo Tomas bezperan ordaintzen zuten

- **Erref:** ALK-005/038
- **Iraupena:** 0:02:42. **Hasi:** 01:09:00. **Bukatu:** 01:11:42
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Santo Tomas
- Ekonomia eta industria » Txanponak, diru-kontuak
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:

<p>Anaia zaharrena etxera ezkondu zen, eta, maizterra ordaintzera etortzen zenean, afaia eskaintzen zioten. Halako batean, errainak egindakoa kontatzen du. Maizterrak Santo Tomas bezperan etortzen ziren errenta ordaintzera. Mila duro ordaintzen zituzten, baina kapoirik ez.</p>

22. Alkiza inguruan ikazkin asko zeuden; ikatza nola egiten zuten

- **Erref:** ALK-005/039
- **Iraupena:** 0:01:32. **Hasi:** 01:11:42. **Bukatu:** 01:13:14
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Mendiaren aprobetxamendua
- Baserria » Baserriko lanak » Baserriari lotutako lanbideak
- Lanbideak » Arotzak

Laburpena:

Alkizan baso asko zegoen, denak partikularrak, eta horregatik zegoen ikazkin tradizio handia. Ikatza nola egiten zuten kontatzen du.

23. Baso guztiak mugarriak izaten zituzten

- **Erref:** ALK-005/040
- **Iraupena:** 0:01:52. **Hasi:** 01:13:14. **Bukatu:** 01:15:06
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Herri-lurrak eta lur pribatuak

Laburpena:

<p>Baso guztiak mugarriekin banatuta zeuden, oraindik ere halaxe daude. Mugarriak harriak izaten ziren. Mugarri bakoitzak lur azpian teila izaten du. Joxe Ramonek inguruko mugarri guztiak ezagutzen ditu.</p>

24. Egurra zein garaian bota behar den

- **Erref:** ALK-005/041
- **Iraupena:** 0:05:47. **Hasi:** 01:15:06. **Bukatu:** 01:20:53
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Mendiaren aprobetxamendua
- Natura » Meteorologia

Laburpena:

Basoetako egurra udazkenean botatzen da. Pagoa ilberrian bota behar da. Zergatiak azaltzen ditu. Hosto borobileko zuhaitzak ilberrian bota behar dira eta hosto luzekoak berriz, ilbeheran. Zuhaitzak neguan inautzea ez da komenigarria.

25. Ikatza egiteko egur onak eta txarrak

- **Erref:** ALK-005/043
- **Iraupena:** 0:01:21. **Hasi:** 01:22:50. **Bukatu:** 01:24:11
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Mendiaren aprobetxamendua
- Natura » Meteorologia

Laburpena:

Udazkenean egurra botatzen zuten eta neguan txondorra egin. Ikatza egiteko pagoa da egurrik hoberena. Sagarra eta akazia ere onak dira. Gaztaina berriz, txarra.

26. Ikatza egiteko txondorra nola prestatu

- **Erref:** ALK-005/044
- **Iraupena:** 0:05:29. **Hasi:** 01:24:11. **Bukatu:** 01:29:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Mendiaren aprobetxamendua
- Baserria » Baserriko lanak » Baserriari lotutako lanbideak
- Lanbideak » Arotzak

Laburpena:

Txondorra prestatzeko zelaia behar izaten da. Txondorra nola egiten zuten azaltzen du. Gauza ondo doala jakiteko kea zuria izan behar da, zortzi bat egunez. Kea urdina denean berriz, erretzen ari dela esan nahi du.

27. Ikazkinen bizimodua

- **Erref:** ALK-005/045
- **Iraupena:** 0:02:56. **Hasi:** 01:29:40. **Bukatu:** 01:32:36
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Mendiaren aprobetxamendua
- Baserria » Baserriko lanak » Baserriari lotutako lanbideak
- Lanbideak » Arotzak

Laburpena:

Txondorra zortzi bat egunez egoten zen lanean. Gau eta egun zaindu behar izaten zen. Ikazkinak tarteka lo egiten zuen hantxe bertan. Txondorra negu guztian martxan egoten zen. Etxekoak joaten ziren ikazkinari jana ematera. Pagadi osoa bota eta idiekin eramaten zutenak ere izaten ziren.

28. Trontza besterik ez zuten egurra mozteko

- **Erref:** ALK-005/046
- **Iraupena:** 0:01:53. **Hasi:** 01:32:36. **Bukatu:** 01:34:29
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Mendiaren aprobetxamendua
- Baserria » Baserriko lanak » Baserriari lotutako lanbideak
- Lanbideak » Arotzak

Laburpena:

Orduan egurra trontzarekin mozten zuten, ez zegoen oraingo aurrerapenik. Trontzan neskak ere ibiltzen ziren. Pagoa lodia bazen erditik mozten zen txondorra egiteko.

29. Txondorra egiteko asko jakin behar da

- **Erref:** ALK-005/047
- **Iraupena:** 0:01:19. **Hasi:** 01:34:29. **Bukatu:** 01:35:48
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Mendiaren aprobetxamendua
- Baserria » Baserriko lanak » Baserriari lotutako lanbideak
- Lanbideak » Arotzak

Laburpena:

Txondorra ongi ateratzeko jakin egin behar da. Garrantzitsuena kea zuria izatea da, urdina ez. Kea zuria bada, egurra egosi egiten da; urdinak berriz, erre egiten du.

30. Alkizako ikazkinak

- **Erref:** ALK-005/048
- **Iraupena:** 0:02:10. **Hasi:** 01:35:48. **Bukatu:** 01:37:58
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Arotzak
- Baserría » Baserríko lanak » Mendiaren aprobetxamendua
- Lanbideak » Antzinako lanbideak » Ikazkinak eta txondorrak
- Baserría » Baserríko lanak » Baserriari lotutako lanbideak

Laburpena:

<p>Alkizan baziren ikazkin adituak. Haien izenak aipatzen ditu. Batzuk gaztaina egurrarekin egiten zuten hala enkargatzen zietelako. Errementari famatua zen batek egiten zuen enkargu hura.</p>

31. Erabilitako egurraren arabera ikatza mota desberdinak

- **Erref:** ALK-005/049
- **Iraupena:** 0:02:08. **Hasi:** 01:37:58. **Bukatu:** 01:40:06
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserríko lanak » Mendiaren aprobetxamendua
- Baserría » Baserríko lanak » Baserriari lotutako lanbideak
- Lanbideak » Arotzak

Laburpena:

Erabilitako egurraren arabera ikatza desberdina izaten zen. Joxe Ramonen etxeko ikatza guztia Gorrotxategik eramaten zuen eta pagoarena nahi izaten zuen. Sagarra ere oso ona da ikatzetarako. Ikusi hutsarekin jakin daiteke zein egurrekin egindakoa den ikatza. Tranpak ere egiten omen ziren.

32. Ikatza Tolosako etxeetarako saltzen zuten

- **Erref:** ALK-005/050
- **Iraupena:** 0:04:27. **Hasi:** 01:40:06. **Bukatu:** 01:44:33
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserríko lanak » Mendiaren aprobetxamendua
- Baserría » Baserríko lanak » Herrira saltzera, eroñera
- Baserría » Baserríko lanak » Baserriari lotutako lanbideak
- Lanbideak » Arotzak

Laburpena:

Ikatza Tolosan saltzen zuten. Normalean enkargatu egiten zuten. Zakuak estuak izaten ziren. Larunbatetan eramaten zituzten. Alkizako baserriarrek hortik jaten zuten. Lapurreta egindako baten kontakizuna. Etxean ikatza baino gehiago egurra erabiltzen zuten. Ikatza kalean saltzen zen, egurrik ez zutelako. Tolosan saltzen zen ikatza gehiena Alkizakoa zen.

33. Ikatza bezeroei zakutan eramaten zitzaien

- **Erref:** ALK-005/052
- **Iraupena:** 0:03:03. **Hasi:** 01:44:54. **Bukatu:** 01:47:57
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Mendiaren aprobetxamendua
- Baserría » Baserriko lanak » Herrira saltzera, eroatera
- Baserría » Baserriko lanak » Baserriari lotutako lanbideak
- Lanbideak » Arotzak

Laburpena:

Inguruko baserri batzuetan urtean txondorra asko egiten zituzten. Zakua hiru pezetan saltzen zutela gogoratzen du. Zaku estu batzuk izaten ziren, dozena bat kilokoak edo. Bakoitzak bere bezeroak zituen. Azokan ez zuten saltzen, dena enkarguak izaten ziren.

34. Gurdiekin egurra nola eramaten zuten

- **Erref:** ALK-005/055
- **Iraupena:** 0:01:30. **Hasi:** 01:52:02. **Bukatu:** 01:53:32
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak
- Baserría » Baserriko lanak » Mendiaren aprobetxamendua
- Baserría » Baserriko lanak » Baserriko animaliak

Laburpena:

Gurdiarekin ibiltzen zirenean bi gurpiletakoak izaten ziren. Enborrak nola eramaten zituzten deskribatzen du.

35. Hizkera non aldatzen den

- **Erref:** ALK-005/056
- **Iraupena:** 0:02:48. **Hasi:** 01:53:32. **Bukatu:** 01:56:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara
- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:

Alkiza inguruko herrietan ez da hizkera aldatzen. Tolosatik gora eta Andoaindik behera berriz bai. Hernani aldera eta Lizartza aldera aldatzen da. Goierrin "a" ordez "e" erabiltzen dute. Gurdiya, mendiya, horrelakoak erabiltzen dira Alkizan. Bizkaia kamioiarekin joandakoan euskaraz ezer ez zuela ulertzen dio.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-04-23

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com